

Katedra trestního práva

Hodnocení rigorózní práce Mgr. Terezy Vlachové „Důkaz svědkem a znalcem v českém a francouzském trestním procesu“

Předložená rigorózní práce obsahuje 134 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, osmi základních kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je skutečně mimořádně obsáhlý a s ohledem na zaměření práce zahrnuje pochopitelně i velkou řadu prací zahraničních autorů. Po formální stránce předložená práce nesporně splňuje všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku poměrně netradiční, ale současně bezesporu velmi náročnou. Ve své práci sice navazuje na svoji diplomovou práci, kterou ale podstatným způsobem dopracovala, prohloubila a zejména rozšířila, přičemž významně využila poznatky získané svým studiem na Université de Toulouse Capitole, které nemohla využít ve své diplomové práci, a to s ohledem na její omezený rozsah. Komparativní forma zpracování materie nároky nejen na excerpce poměrně bohatého pramenného materiálu, ale především na vlastní zpracování. Metody vědecké a odborné práce, které autorka při zpracování své práce zvolila, jsou zcela přiměřené tématu práce. Zpracování tématu je bezesporu aktuální a rozhodně přínosné, a to mimo jiné s ohledem na probíhající rekonstrukci trestního procesu.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve věnuje významu dokazování a zásadám ovládajícím dokazování v českém i ve francouzském trestním procesu. Dospívá k závěru, že v této obecné rovině není mezi srovnávanými právními úpravami žádný významnější rozdíl.

Následující části práce se zabývají institutem svědka v české a francouzské úpravě a jejich vzájemným srovnáním. Rozbor jednotlivých práv a povinností svědka v řízení je zpracován velmi podrobně a pečlivě. Odlišení povinnosti a práva nevypovídat je výstižné. Otázku práva svědka na právní pomoc advokáta při výslechu řeší správně a důvodně odkazuje na nálezy Ústavního soudu ČR. Zaslouženě věnuje samostatnou pozornost problematice ochrany svědka, kde účelně čerpá z relevantní judikatury, a to nejen českých soudů, ale též Evropského soudu pro lidská práva. Rovněž věnuje pozornost institutu tzv. korunního svědka a spolupracujícího obviněného, přičemž konfrontuje kontroverzní názory na tyto instituty. Pokud jde o francouzskou právní úpravu, pak pro českého čtenáře je mimořádně zajímavý institut přísahy, zvláště procesní důsledky nesložení přísahy, poněkud odlišný okruh osob vyňatých nebo naopak zařazených do povinnosti podat svědeckou výpověď, a pak především institut asistovaného svědka, který je českému právnímu řádu zcela neznámý a snad nejvíce jej lze přirovnat k vysvětlení podávanému podezřelým v přípravném řízení. Srovnání české a francouzské právní úpravy zkoumaného institutu je zpracováno velmi pěkně, stručně leč výstižně a instruktivně, a soustřeďuje se na podstatné znaky, přičemž v podrobnostech odkazuje na předchozí kapitoly práce.

Další část práce je věnována institutu znalce v české a francouzské úpravě a jejich vzájemnému srovnání. Zdařile je zpracováno srovnání odborného vyjádření a znaleckého posudku v české úpravě. Určité výhrady, které autorka vznáší k institutu odborného vyjádření, jsou rozhodně důvodné. Pečlivě je proveden rozbor procesu přibírání znalce, zpracování znaleckého posudku a provádění důkazu znalcem, kde se autorka opírá o odbornou literaturu a publikovanou judikaturu. Záslužně si autorka všímá i zpracovaného vládního návrhu zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech. Pokud jde o francouzskou právní úpravu, pak pro českého čtenáře je mimořádně zajímavý institut zkušební doby, po kterou je znalec na seznam znalců zapsán, resp. omezení doby trvání takového zápisu. Svědomitě je provedena analýza postupu při přibírání znalce, zpracování znaleckého posudku a provádění důkazu znalcem, kde se autorka účelně opírá o odbornou literaturu a publikovanou judikaturu. Ze srovnání obou sledovaných právních úprav plyne, že francouzská úprava je rigoróznější pokud jde o možnost stát se znalcem a zůstat znalcem. Rovněž je překvapivé, že možnost přibrat znalce do řízení má pouze soud na návrh stran.

V závěru své práce autorka stručně a výstižně shrnuje základní závěry, ke kterým ve své práci dospěla, jakož i doporučení *de lege ferenda* i *de lege lata*. Zde zejména pléduje pro prověřování kvalifikace zapisovaných znalců a nabízí inspiraci institutem tzv. asistovaného svědka.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit bezesporu jako mimořádně zdařilou. Autorka prokázala velmi hlubokou znalost zvolené problematiky, a to nejen pokud jde o samotnou právní úpravu a relevantní judikaturu, ale rovněž pokud jde o dosavadní zpracování v tuzemské i v zahraniční odborné literatuře. Kladem práce rovněž je velmi pěkná práce s prameny, pečlivost a svědomitost zpracování a zejména schopnost syntetizace vlastních názorů a jejich formulace. Závěry, ke kterým autorka dospívá, jakož i jí formulované návrhy *de lege ferenda*, jsou vyjádřeny jasně a výstižně, jsou podloženy věcnými a smysluplnými argumenty a vesměs je lze akceptovat.

Předložená práce po formální i po obsahové stránce nesporně splňuje veškeré požadavky na ni kladené a je zcela způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by se autorka mohl zaměřit na otázku, zda francouzská právní teorie a praxe vnímají jako nedostatek skutečnost, že procesní strany nemají v trestním řízení právo předložit vlastní znalecký posudek.

V Praze dne 30.11.2016

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant